

ПОСЛОВАЊЕ УГ „Квантум“ БИЈЕЉИНА
Удружење за заштиту дискографских издања
за период 2005 – 2010. године

I. Правни основ

Институт за стандарде, мјеритељство и интелектуалну својину Босне и Херцеговине (*правни претходник Института за интелектуалну својину БиХ*) Рјешењем број ИП-5333/05-04ВП од 10.10.2005. године издао је УГ „Квантум“ - Удружењу за заштиту дискографских издања Бијељина, одобрење за обављање дјелатности остваривања права произвођача фонограма (у даљњем тексту: Удружење).

Удружење је уписано у Регистар удружења у Министарству правде БиХ 12.4.2005. године. Према Статуту, циљеви, односно дјелатност Удружења су:

- *заштита чланова од неовлашћеног умножавања материјала (фонограма и носача звука),*
- *заштита дискографских издања од неовлашћеног емитовања од јавних емитера, међусобна сарадња и размјена искустава чланова из оквира области којима се баве,*
- *повезивање чланова и размјена искустава са иностраним дискографским кућама,*
- *вршење утицаја на државне институције у погледу доношења правних аката који регулишу заштиту дискографских издања,*
- *заштита произвођача фонограма,*
- *убирање надокнада за коришћење фонограма од јавних емитера за потребе Удружења и друге дјелатности у складу са Статутом и актима Удружења.*

Овлашћена лица за Удружење су: Синиша Кајмаковић, предсједник Удружења, Суад Јукић, предсједник Управног одбора, и Марко Зелић, потпредсједник Управног одбора.

II. Статут и организациона питања

Према Статуту, Удружење је невладина непрофитна организација и дјелује на цијелој територији БиХ. Чланови Удружења су физичка и правна лица у БиХ која се баве издавањем дискографских издања, као и лица која су непосредно повезана са дискографским издаваштвом, а која прихватају циљеве и активности Удружења.

Органи Удружења су: Скупштина и Управни одбор.

Скупштина је највиши орган Удружења и њу сачињавају сви чланови. Скупштина је овлашћена да доноси Статут, усваја финансијски план, односно финансијски извјештај за сваку годину, да усваја план и програм рада, те завршни рачун Удружења, да усваја извјештај о раду Удружења, као и друге извјештаје које припреми Управни одбор, да одлучује о удруживању у савезе, припајању, раздвајању, трансформацији, распуштању и престанку рада и другим статусним промјенама Удружења, да бира и опозива чланове Управног и Надзорног

одбора и предсједника Скупштине и да одлучује о свим другим питањима која нису у надлежности другог органа.

Управни одбор дјелује колективно као извршни орган са задатком да координира и организује извршење договореног програма рада и одлука Скупштине.

III. Стицање и располагање имовином Удружења

Имовину Удружења чине: чланарине, добровољни прилози и поклони јавних институција, физичких и правних лица у готовини, услугама или имовини било које врсте, државне субвенције и уговори са јавним институцијама, физичким и правним лицима, домаћим и страним, приход од хонорара и сличних извора пасивног прихода и сви други приходи стечени у складу са законом.

Средства остварена на један од наведених начина Удружење распоређује и троши на основу усвојеног финансијског плана. Коначна расподјела врши се на основу завршног рачуна. Управни одбор врши надзор над намјенским трошењем и располагањем средствима Удружења.

Финансијски извјештај и извјештај о раду Удружења припрема Управни одбор и подноси их Скупштини на усвајање. Ови извјештаји се подnose полугодишње и годишње. Скупштина доноси финансијски извјештај и извјештај о раду квалификованом већином.

IV. Извјештај о пословању за период 2005 – 2010. године

У поступку надзора над радом организација за колективно остваривање права Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине упутио је позив Удружењу да достави извјештај о вођењу послова за период 2005 – 2010. године, те наложио да достави:

- назнаку права која остварује;
- копије пуномоћи аутора и удружења ауторâ који су овластили Удружење за остваривање њихових права;
- копије уговора са корисницима према годинама;
- укупно остварене приходе од корисника из БиХ према годинама;
- укупно остварене приходе из иностранства на основу уговора о реципрочном представљању;
- износе расподијељених средстава ауторима и носиоцима права према годинама;
- износе расподијељених средстава ауторима из иностранства путем иностраних колективних организација;
- износе средстава за покривање трошкова рада Удружења према годинама;
- план пословања Удружења према годинама;
- одлуке надлежног органа Удружења о усвајању плана пословања према годинама;
- финансијски извјештај који је усвојио надлежни орган Удружења према годинама;
- ревизорски извјештај заједно са мишљењем овлашћеног ревизора о правилности пословања Удружења и њихове усклађености са законом, актима Удружења и уговорима закљученим са трећим лицима према годинама;
- копије судских и управних одлука у којима је Удружење било једна од странака.

Ради добијања цјеловите информације о средствима која су уплаћивана колективним организацијама, Институт је од дијела корисника (28 корисника) добио податке о износима уплаћених надокнада за коришћење ауторских и сродних права од којих су три корисника навела да су у 2010. години платила Удружењу „Квантум” износ од укупно **3.300,00 КМ**.

Извјештај о пословању Удружења запримљен је 28.2.2011. године. У односу на податке тражене у позиву за достављање извјештаја о пословању за период 2005 - 2010. године, Удружење је доставило само податке који се односе на 2010. годину. У прилогу су достављене копије уговора са корисницима (18 радио-станица) и 18 пуномоћи о представљању добијених од дискографских кућа.

Имајући у виду да нису достављени комплетни подаци од корисника, није било могуће извршити упоређивање са подацима које је доставило Удружење, те је извјештај припремљен само на бази података добијених од Удружења.

V. Финансијско пословање

Према наводима у извјештају, Удружење није имало приход од корисника у периоду од 2006. до 2009. године. Разлози нису образложени. У извјештајном периоду Удружење „Квантум”, ради наплате својих потраживања, поднијело је тужбу против РТВ „БН“ д.о.о. Бијељина ради исплате дуга у износу од 188.150,17 КМ.

Имајући у виду да се приложена неправоснажна судска одлука односи на период од 2005. до 2009. године, овај навод није било могуће провјерити, те се изражава сумња у објективност и тачност добијених података.

Приход Удружења за 2010. годину остварен је на основу одлуке Управног одбора Удружења о наплати паушалне тарифе за радио-станице, које су оне прихватиле и закључиле уговоре са Удружењем.

Табела 1. Приказ финансијског пословања УГ „Квантум”

НАЗИВ КОЛЕКТИВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ	ГОДИНА	УКУПНА ПОТРАЖИВАЊА	ОСТВАРЕНИ ПРИХОД	ТРОШКОВИ ПОСЛОВАЊА	%	РАСПОРЕЂЕ НА СРЕДСТВА	%	РАЗЛИКА (ОСТВАРЕНОГ ПРИХОДА НАД РАСХОДИМА)
УГ „Квантум” - Удружење за заштиту дискографских издања Бијељина	2005.							
	2006.							
	2007.							
	2008.							
	2009.							
	2010.	20.500	15.800	20.500	130%	0	-4.700,00	
Укупно			15.800	20.500	130%	0	-4.700,00	

Слиједећи наведено, укупна потраживања износе **20.500,00 КМ**, а приход од корисника из БиХ у 2010. години износио је **15.800,00 КМ**, те су трошкови пословања Удружења приказани у износу од **20.500,00 КМ**, од чега само трошкови закупа износе **15.135,04 КМ**. Удружење **није вршило расподјелу средстава** носиоцима права због, како наводе у извјештају, **веома скромног прихода** у 2010. години и малог броја закључених уговора са корисницима.

У извјештајном периоду Удружење **није остварило приходе из иностранства** на основу уговора о реципрочном представљању.

У поступку испитивања извјештаја о пословању Удружења Институт је утврдио да је он непотпун и 12.4.2011. године позвао Удружење да извјештај уреди са релевантним подацима који су тражени у позиву за достављање образложења о разлозима неостваривања прихода у периоду од 2006. до 2009. године.

Поступајући по налогу из позива, Удружење је 13.5.2011. године доставило Институту извјештај о извршеној ревизији финансијских извјештаја за период 2006 - 2010. године, али није доставило остала документа и образложење зашто није остварило приходе у периоду од 2006. до 2009. године.

У извјештајном периоду Удружење „Квантум”, ради наплате својих потраживања, поднијело је тужбу против РТВ „БН” д.о.о. Бијељина ради исплате дуга у износу од **28.271,34 КМ**. Судски поступак је у току.

З а к љ у ч а к

Анализом података добијених од Удружења „Квантум” из Бијељине констатовано је сљедеће:

1. Удружење није пословало у складу са унутрашњим актима којима је уређена организација Удружења, прије свега са Статутом. Скупштина Удружења се није редовно састајала, нити је обновљен мандат руководству Удружења од 2007. године.
2. Из достављене документације о финансијском пословању у периоду од 2005. до 2010. године видљиво је да Удружење није остварило приход у периоду од 2006. до 2009. године, што упућује на закључак да Удружење није остваривало циљеве за које је основано.
3. У 2010. години цјелокупан приход Удружења је утрошен за редовне трошкове пословања Удружења без расподјеле носиоцима права. Имајући у виду да је смисао колективног остваривања ауторског и сродних права убирање средстава за рачун носилаца права и да, према међународној пракси, трошкови организације не би смјели да прелазе 20-30% оствареног прихода, а да остатак треба расподијелити носиоцима права, евидентно је да Удружење „Квантум” оваквим пословањем није остварило циљеве свог постојања.
4. Приликом доношења опште оцјене о пословању Удружења „Квантум” треба имати у виду да се извјештајни период односи на вријеме важења Закона о ауторском и сродним правима из 2002. године (стари закон), којим је материја колективног остваривања ауторских и сродних права била регулисана само у рудиментарном виду. Будући да се од 2010. године примјењује Закон о колективном остваривању ауторског и сродних права, који прецизно регулише ову материју у складу са стандардима у упоредном праву,

неопходно је констатовати да досадашњи начин пословања Удружења „Квантум” не задовољава стандарде у погледу транспарентности и демократичности рада организације, начина тарифирања надокнада, расподјеле прихода и ефикасности остваривања законом регулисаног циља постојања.

[Крај документа]